

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТІ**

**МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ТОРАЙҒЫРОВ УНИВЕРСИТЕТ**

**ЖАС ҒАЛЫМДАР, МАГИСТРАНТТАР,
СТУДЕНТТЕР МЕН МЕКТЕП ОҚУШЫЛАРЫНЫҢ
«XXIII СӘТБАЕВ ОҚУЛАРЫ» АТТЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ
МАТЕРИАЛДАРЫ**

**МАТЕРИАЛЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
МОЛОДЫХ УЧЕНЫХ, МАГИСТРАНТОВ,
СТУДЕНТОВ И ШКОЛЬНИКОВ
«XXIII САТПАЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ»**

ТОМ 7

**ПАВЛОДАР
2023**

ӘОЖ 001
КБЖ 72
Ж64

Редакция алқасының бас редакторы:

Садықов Е. Т., э.ғ.д., профессор, «Торайғыров университеті» КЕАҚ Басқарма
Төрағасы – Ректор

Жауапты редактор:

Ержанов Н. Т., б.ғ.д., профессор, «Торайғыров университеті» КЕАҚ ғылыми
жұмыс және халықаралық ынтымақтастық жөніндегі –Басқарма мүшесі-проректор

Редакция алқасының мүшелері:

Ахметов К. К., Бегимтаев А. И., Бексейтов Т. К., Испулов Н. А., Кислов А. П.,
Колесников Ю. Ю., Абишев К. К., Шакарманова М. П., Крываетова М. С.,
Исенова Б. К., Ибраева А. Д.

Жауапты хатшылар:

Айтмағамбетова Г. А., Акимбекова Н. Ж., Алимова Ж. С., Арынова Ш. Ж.,
Ахметов Д. А., Ашкина А. А., Бармина Е. Ю., Бахбаева С. А., Бейсембаева А. К.,
Бельгибаева К. К., Боранкулова Б. Е., Джанарғалиева М. Р., Джусупова Э. М.,
Жакубаева Б. Б., Жумабекова Д. К., Жуманбаева Р. О., Зарипов Р. Ю.,
Исимова Б. Ш., Исакова З. С., Казбеков Е. Ж., Клошина З. В., Кривец О. А.,
Нургожина Б. В., Ордабаева Ж. Е., Сарбасов А. К., Суентаева З. Т., Таничев К. С.,
Тапалчинова А. С., Титанов Ж. Е., Токтарбекова А. Б., Толокольникова Н. И.,
Фазлутдинова Ж. К., Шабамбаева А. Г., Шагиева Г. Т.

Ж64 «XXIII Сәтбаев оқулары» атты Халықаралық ғылыми конференциясының
материалдары. – Павлодар : Торайғыров университеті, 2023.

ISBN 978-601-345-364-4 (жалпы)
Т. 7 «Студенттер». – 2023. – 490 б.
ISBN 978-601-345-357-6

«XXIII Сәтбаев оқулары» атты Халықаралық ғылыми конференциясы
(12 сәуір 2023 жыл) жинағында келесі ғылыми бағыттар бойынша ұсынылған
мақалалар енгізілген: Энергетика, Физика-математикалық және компьютерлік
ғылымдары, Ауыл шаруашылығы және АӨК, Мемлекеттік басқару, бизнес және құқық,
Заманауи инженерлік инновациялар мен технологиялар, Жаратылыстану ғылымдары,
Гуманитарлық және әлеуметтік ғылымдары, Техникалық және кәсіптік білім беру.

Жинақ көпшілік оқырманға арналады.

Мақала мазмұнына автор жауапты.

ӘОЖ 001
КБЖ 72

ISBN 978-601-345-357-6 (Т. 7)
ISBN 978-601-345-364-4 (жалпы)

©Торайғыров университеті, 2023

**Жаратылыстану ғылымдары
Естественные науки**

**Секция 19
Биологияның өзекті мәселелері
Актуальные проблемы биологии**

**УЧЕБНЫЕ СТРЕСС ФАКТОРЫ СТУДЕНТОВ КОЛЛЕДЖА
И МЕТОДЫ БОРЬБЫ С НИМИ**

АНАНЬЕВА Е.

студент, Павлодарский колледж сервиса и питания, г. Павлодар

КОЗИЙ Д.

студент Павлодарский колледж сервиса и питания, г. Павлодар

ФАРГИЕВА К. М.

преподаватель биологии КГПИ на ПХВ «ПКСиП»

Образовательная деятельность студентов колледжа – одно из самых интеллектуально и эмоционально напряженной деятельности. Увеличение мобилизации внутренних ресурсов и их перегрузка могут привести к нарушению процесса психологической адаптации, что приведет к ухудшению психического и физического здоровья. Период обучения оказывает значительное влияние на формирование личности, поэтому тема стрессаустойчивости очень актуальна.

Под напряжением, В. А. по Бодровым мы понимаем функциональное состояние организма и психики, характеризующееся значительными нарушениями биохимического, физиологического, психического состояния и поведения человека, вызванными экстремальными психогенными факторами (опасность, сложность или вредность условий жизни). Не все эффекты вызывают стресс. Слабые факторы не вызывают стресса, они возникают только тогда, когда нагрузка превышает обычные адаптационные возможности человека. Стресс может возникнуть, когда внешняя ситуация воспринимается индивидом как требование, угрожающее превышением его возможностей и ресурсов. Следовательно, стресс возникает только тогда, когда студент оценивает, что внешние и внутренние требования вызывают чрезмерное напряжение сил или превышают его возможности. Эта сторона стрессовых реакций на социогенные факторы подчеркивает необходимость индивидуального подхода к этой проблеме

Обусловлен ряд стресс-факторов возникающих в процессе учебной деятельности студентов колледжа: учебная программа

Аурудың бастапқы кезеңінде эхинококкозды диагностикалау кийин, өйткені инвазия ұзақ уақыт бойы симптомсыз өтеді, содан кейін көптеген басқа ауруларға ұқсас белгілер пайда болады. Эхинококкозды ерте диагностикалаудың аспаптық клиникалық әдістері жасалғанына қарамастан, аурудың паразиттік сипаты иммунологиялық әдістермен немесе паразитологиялық диагностикамен (протосколекстерді, ілмекшелерін, еншілес көпіршіктерді, кисталардың қабық фрагменттерін қақырықта, зәрде, дәретте анықтау) анықталады.

Ветеринарлық-санитарлық жағдайдың қанағаттанарлықсыздығы, малды союға арналған орталықтандырылған ғимараттардың болмауы, зақымданған мүшелерді дер кезінде жоймау инвазияның жаппай таралуына ықпал етеді. Эхинококкозды жоюда және синантропты ошақтарда «ауыл шаруашылық малдары – иттер» буынын үзу инвазия айналымын тоқтатуда ең тиімді шара болып табылады. Эхинококк кистасынан зардап шеккен малдың мүшелері мен өлекселерін иттерге беруді тоқтату жыртқыштарды эхинококк инфекциясынан қорғайды.

ӘДЕБИЕТТЕР

- 1 Лысенко А. Я. Клиническая паразитология: руководство / А. Я. Лысенко, М. Г. Владимирова, А. В. Кондрашин, Дж. Майори. – Женева: ВОЗ, 2002. – 752 с.
- 2 Доровских Г. Н. Изменение структуры компонентных сообществ паразитов с возрастом хозяина / Г. Н. Доровских, В. Г. Степанов // Экология. – 2008. – №3. – 227 с.
- 3 Аманжол Р. А., Сулейменов М. Ж., Тулеуханов А. И др. // Рекомендации. «Ларвальные цестодозы овец и меры борьбы с ними в ЗКО». – Уральск. – 2011 – 18 с.
- 4 Петровский А. В. Паразитология / А. В. Петровский. – Минск: Светач, 2007. – 354 с.
- 5 Милонов О. Б., Рабкин И. Х., Гуреев Х. Ф. Компьютерная томография в диагностике эхинококкоза печени. Хирургия. Журнал им. Н. Н. Пирогова 1983; 113–6.
- 6 Новак М. Д., Енгашев С. В. Паразитарные болезни животных: Учебное пособие. – М.: РИОР: ИНФРА-М, 2013. – 192 с.
- 7 Лутфуллин М. Х., Латыпов Д. Г., Корнишина М. Д. Ветеринарная гельминтология: Учебное пособие. – СПб.: Издательство «Лань», 2011. – 304 с.
- 8 Геллер И. Ю. Эхинококкоз. – М.: Медицина, 1989. – 208 с.

9 Акбаев М. Ш., Василевич Ф. И., Акбаев Р. М., Водянов А. А., Косминков Н. Е., Пашкин П. И., Ятушевич А. И. Паразитология и инвазионные болезни животных – 3-е изд., перераб. доп. – М.: Колосс, 2008. – 776 с.

10 Новак М. Д., Енгашев С. В. Паразитарные болезни животных: Учебное пособие. – М.: РИОР: ИНФРА-М, 2013. – 192 с.

ЖАНУАРЛАР ДҮНИЕСІ МЕН СУ БИОЛОГИЯЛЫҚ РЕСУРСТАРЫН ЭКОНОМИКАЛЫҚ БАҒАЛАУ

МЕРГЕНБЕК Ж. С.

студент, Торайғыров университеті, Павлодар қ.

КАЛИЕВА А. Б.

б.ғ.к., биология және экология кафедрасының меңгерушісі,
Торайғыров университеті, Павлодар қ.

ҚАБДОЛЛА М. О.

оқытушы, биология магистрі, Торайғыров университеті, Павлодар қ.

Су биологиялық ресурстарының экономикалық мәні, сумен байланысты салыстырмалы қызметтер арқылы анықталуы мүмкін. Су биологиялық ресурстары, ақуатикалық өнімдер мен тамыр суының экологиясы, биологиялық орындалуы мен ерекшеліктері туралы өзекті ақпараттық түсініктер құрылуында талдаулар, жұмыс істеулері және білім алуда. Жануарлар дүниесі объектілері мен су биологиялық ресурстарының экономикалық құндылығын бағалау табиғи ресурстарды пайдалануды реттеуге және оларды болашақ ұрпақ үшін сақтауға мүмкіндік беретін маңызды міндет болып табылады. Жануарлар әлемі мен су биологиялық ресурстары көптеген елдердің экономикасында, әсіресе балық аулау және аң аулау өнеркәсібі дамыған елдердің экономикасында маңызды рөл атқарады. Олар өнеркәсіпті азық-түлікпен қамтамасыз етеді, сонымен қатар көптеген жергілікті қауымдастықтар үшін негізгі табыс көзі болып табылады. Сонымен қатар, жануарлар әлемі мен су биологиялық ресурстары экожүйелердегі тірі организмдердің өртүрлілігін қолдай отырып, экологиялық тепе-теңдікте маңызды рөл атқарады. Жануарлар әлемі мен су биологиялық ресурстарын экономикалық бағалау олардың нарықтық құнын бағалауды және олардың экологиялық құндылығын бағалауды қамтиды. Нарықтық құн балық, ұлулар, аң және т.б. сияқты осы ресурстардан алынған өнімдерді сату бағасын қамтиды. Экологиялық құндылық осы

ресурстардың экологиялық тепе-теңдікті сақтауға, табиғатты қалпына келтіруге және қорғауға, сондай-ақ экотуризмге және мәдени және білім беру бағдарламаларын дамытуға қосқан үлесін бағалауды қамтиды. Жануарлар әлемі мен су биологиялық ресурстарын экономикалық бағалаудың бірнеше тәсілдері бар. Олардың бірі – бұл ресурстарды жоғалту немесе азайту құнын бағалау. Мысалы, егер балық аулау олардың санының азаюына әкелсе, онда балық массасының азаю құнын балықтар жойылмаса, балықшылар алатын ықтимал пайда негізінде бағалауға болады. Тағы бір тәсіл - жануарлар әлемі мен су биологиялық ресурстарының экологиялық қызметтерге қосқан үлесін бағалау. Мысалы, балық су экожүйесіндегі басқа түрлердің популяциясын бақылау функциясын орындай алады. Өркениет суға тәуелді-теңіз, өзендер, көлдер, бұлақтар мен батпақтар адам өмірінің барлық аспектілеріне әсер етеді. Қазіргі өркениетті өмірдің ажырамас бөлігі болып табылатын өндірістік нысандардан кір мен қалдықтарды кетірумен қатар, ішуге және тұрмыстық қажеттіліктерге арналған сумен жабдықтауға көп көңіл бөлінді – мұның бәрі өте маңызды және дәстүрлі және артықшылықты PR құқықтарымен, сондай-ақ қазіргі заманғы өнеркәсіптің ыңғайлылығы мен пайдасымен байланысты. бұл бірқатар маңызды табиғи су ресурстары халық көп және ұмытып кете жаздады. Бұл: а) Жануарлар ресурстары: балықтар, тасбақалар, бақалар, мидиялар, моллюскалар, құстар мен сүтқоректілер; б) өсімдік ресурстары: маңызды жануарлардың қоректену және ұя салу орындарын қамтамасыз ететін су өсімдіктері, ағындар бойындағы бұталы ағаштар; (с) мұражай ресурстары: болашақ ғылыми зерттеулер мен практикалық пайдалану үшін су және жағалау фаунасының қорықтары; d) рекреациялық ресурстар: жүзу, есу, кемпинг, балық аулау, балық е) эстетикалық ресурстар. Бұл ресурстарды сақтау көбінесе халықаралық деңгейде танылғандармен қайшы келеді. Доптың табиғаты туралы көп жазылды, бірақ оған квази-би шеңберлерінде де аз көңіл бөлінді. Тренд «жақсарту» және «даму» болды су ресурстары, оның ішінде ағындар мен көлдердің шекаралары, жолдар мен жолақтар [1]. Табиғи жағдайларға тәуелді және адамзат үшін құнды тірі организмдердің қажеттіліктерін ескермей. Сонымен қатар, біздің жағалаудағы және ішкі сулардағы және шеттердегі биологиялық өнімдердің мөлшері бағаланбаған деп айтуға негіз бар. Біріншіден, кейбір позициялар бойынша санақ есебінде мұндай өнімдерге берілген ақшалай құндылықтар тым аз болды. Бұл өнертабыстың кездейсоқ сипаты дәлсіздікке

әкелді. Нарықтық арналар арқылы нақты жеткізілген өнімдер ғана жергілікті болып саналды, ал жеке жеткізілімдер көбінесе, егер әдеттегідей болмаса, алынып тасталды. Тұщы су балықтары мен мидиялардың биологиялық ресурстарының құндылығы Ең құнды Тұщы су балықтары мен моллюскалар мыналарға байланысты құрғақ маусымда таза түбі, мол өсімдіктері және жақсы су ағыны – біздің ағындарымызды алғашқы уақытта сипаттайтын жағдайлар [3]. Тазалау ағаштан мен ағынның ағынын, ағынның жиегінің көлеңкесін және т. б. өзгерттім, бұл зиян келтіреді Тұрмыстық және өндірістік ағынды суларды сұйылту сипатын өзгертті су және түбін балшықпен жауып, балықтар мен олардың серіктерінің өліміне немесе жарақаттануына әкелді [4, 455 б.]. Біздің елдің қоныстануы мен ерте дамуында балықтар өте маңызды болды. Онда шортан, лосось, форель, алабұға, лосось балығы, жыланбалық.

Нарық жағдайында су тауар ретінде қарастырылады. Гидросфера қорларын толық қалпына келтіру үшін 2800 жыл қажет. Осы кезеңді адамның өмір сүру мерзімімен салыстырған кезде, бірнеше ұрпақтың өмір сүруінде су – бұл табиғи ресурстар. Көптеген елдерде мемлекет бақылайтын ғылыми анықталған баға суды тұтынуды реттей алады. Мұндай бақылау осы ресурстың стратегиялық маңыздылығына және, әдетте, су нарығының болмауына байланысты. Тұтынушылардың әртүрлі санаттары үшін су ақысын анықтау барлық елдердің экономистері үшін өзекті міндет болып табылады. Бұл ретте су ресурстарын олардың географиялық белгілері бойынша да, сапалық құрамы бойынша да жіктеуді жүргізу маңызды болады. Ресей Федерациясының су ресурстары шамамен 4454 км құрайды [2]. Адамдар үшін ең құнды тұщы сулардың қоры өзен арналарында, көлдерде және жер асты Сулы горизонттарында (500 м) таяз орналасқаны анық. Мұздықтардағы, теңіздегі және мұхиттардағы сулар болашақтың ресурстары болып саналады. Материалдық өндірісте суды пайдалану тұрғысынан «су ресурстары» ұғымын жердегі судың жалпы қорымен сәйкестендіру мүмкін емес. Су ресурстары-бұл оның қорларының қоғамның қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін техникалық қол жетімді және экономикалық тұрғыдан тиімді бөлігі. Елдің әртүрлі аймақтарын табиғи байлық тұрғысынан қарастыра отырып, ең алдымен су ресурстарының болуына назар аударылады. Су ресурстарын осы мақаланың авторы зерттейтін Таулы Алтай айтарлықтай гидравликалық ресурстарға ие. Гидрографиялық желіде ұзындығы 60 мың км-ден асатын 20 мыңнан астам су

ағындары және жалпы ауданы 700 шаршы км-ден асатын 7 мыңға жуық көлдер бар. Ең үлкен көл Телецкое ауданы су айна - 230,8 шаршы км және максималды тереңдігі 325 метр. Алтай таулы көлдерінде жоғары сапалы тұщы судың орасан зор қоры бар. Тек Телецкий көлінде 40 текше км-ден астам таза су бар. Республиканың жер асты суларының әлеуетті қорлары тәулігіне 22 000 мың текше метрге бағаланады, қазіргі заманғы пайдалану тәулігіне шамамен 44 мың текше метрді құрайды. Алтай тауларында емдік минералды су көздері белгілі. Алтай мұздықтарында тұщы судың үлкен қоры бар. Ескерілген Алтай мұздықтарының жалпы мұз көлемі 57 текше метрге жетеді. км, бұл 52 текше метрге сәйкес келеді. км су. Жалпы, мұздықтардағы су қоры Алтай өзендерінің орташа жылдық көпжылдық ағынынан жылына 43 текше км-ге асады.

Табиғи ресурстардың экономикалық құндылығы және оны анықтау келесі тәсілдерге негізделген (Нарықтық бағалау; Жалға алу; Шығынды тәсіл; Мүмкіндік құны; Жалпы экономикалық құндылық). Табиғи ресурстарды, соның ішінде су ресурстарын нарықтық бағалау оларды пайдалануды реттеуге мүмкіндік береді, бірақ көбінесе төмен бағаланады, өйткені ол көптеген факторларды, соның ішінде экологиялық факторларды ескермейді, бұл сыртқы шығындар мен әлеуметтік шығындарды ескермеуге байланысты. Дәстүрлі нарық, әдетте, қоршаған ортаның бір ғана функциясын – ресурстық шикізатты бағалауға мүмкіндік береді. Соңғы жылдары ғана ресурстарды игерудің тағы екі маңызды функциясына – ассимиляциялық және рекреациялық экономикалық бағалау жүргізуге күш салынды. Жалдау тәсілі үшін, ең алдымен, ресурстардың шектеулілігі мен бірегейлігі фактісі маңызды. Су, өндірістің басқа факторлары сияқты, тоғанның табиғи қасиеттеріне байланысты болатын өнімді жасауға қатысады. Гидравликалық ресурстарды пайдаланудың ең жақсы тәсілдерімен жалдау ақысы алынады. Бұл ретте су объектісін пайдаланудан экономикалық көрсеткіштерді барынша арттыру міндеті туындайды. Мұндай объект жабық су қоймасы, өзен учаскесі, артезиан ұңғымасы және т. б. болуы мүмкін. өздігінен немесе оларды пайдалану процесін қамтамасыз ететін имобилизациялық қорлармен бірге (гидротехникалық құрылыстар және т.б.). Су қоймасына қол жеткізуді қамтамасыз ететін қорларға иелік ететін адам рента кірістерін қалыптастыру және бөлу процесіне айтарлықтай әсер етуі мүмкін. Суға деген қажеттіліктің артуы оның жаңа көздерін экономикалық тұрғыдан игеру қажеттілігін тудырады, олардың

пайдалану қасиеттері бойынша ерекшеленеді (судың сапасы, тұтынушыдан қашықтығы және т.б.), бұл дифференциалды аннуитеттің қалыптасуына объективті жағдай жасайды. Қосымша материалдық және еңбек шығындарын арттыру су объектісінің сапалық жағдайын жақсартуға, судың жоғалуын азайтуға және т. б. ресурстар дифференциалды аннуитеттің пайда болуына ықпал етеді.

ӘДЕБИЕТТЕР

- 1 Апатова, Н. В. Су ресурстары және оларды бағалау әдістері [электрондық ресурс] / Н. В. Апатова, Л. Н. Акимкина. – Қол жеткізу режимі: 1998 жылғы мемлекеттік есеп. 1 – бөлім.
- 2 [Электрондық ресурс] кіру режимі: <http://www.wdcb.ru>
- 3 Петрова, Л. Н. Алтай Республикасы ормандарының Фиторекреациялық әлеуеті әлеуметтік экономикалық бағалаудың әдістемесі мен әдістері [Мәтін] / Л. Н. Петрова, Г. Г. Шалмина. – Новосибирск: СГГА, 2004. – 147 б.
- 4 Гирусов, Э. в. экология және табиғатты пайдалану экономикасы [Мәтін] / Э. В. Гирусов және басқалар – М. : Заң және құқық, бірлік, 1998. – 455 с.
- 5 Голуб, а. а. табиғатты пайдалануды басқарудың экономикалық әдістері [Мәтін] / А. А. Голуб, Е. Б. Струкова. – М. : Ғылым, 1993. – 136 б.

ПАВЛОДАР ҚАЛАЛЫҚ САЯБАҒЫНЫҢ ФЛОРАСЫ

МУЗДАФИЙ Д.

студент, Торайғыров университеті, Павлодар қ.

АМАНОВА Г. К.

б.ғ.к., қауымд. профессор, Торайғыров университеті, Павлодар қ.

Қазіргі уақытта мәдени ландшафттың көптеген анықтамалары бар. Мәдени ландшафт-бұл күрделі аумақтық жүйе, онда адам белгілі бір мәдени құндылықтардың тасымалдаушысы ретінде шешуші рөл атқарады. Мәдени ландшафттың маңызды функцияларының бірі оның жердің тарихи жадын таратудағы ерекше рөлі болып табылады. Көп компонентті және өзара байланысты болғандықтан, мәдени ландшафт ақпарат түрлерінің алуан түрлілігімен және байлығымен сипатталады. Бұл архитектуралық құрылымдар, табиғи-техника немесе табиғи объектілер, тұрмыстық заттар, әртүрлі жазбаша көздер, соның ішінде мұрағат материалдары, өнер туындылары,

На наш взгляд главной социальной проблемой в нашем мире в обществе, считается именно подавление человека. Которую нужно решать в срочном порядке, ведь мы хотим чтоб наше поколение выросло порядочным, умным и добрым, но если не придать этому значение наше поколение может вырасти негативным и психологически не уравновешенным.

ЛИТЕРАТУРА

- 1 Дмитрий Ю. Г., научная статья. Преступное возбуждение ненависти либо вражды, а равно унижение человеческого достоинства: некоторые особенности объективной стороны.
- 2 Т. С. Шахматова, ученые записки казанского университета. Оскорбление как инструмент языкового насилия в речевых ситуациях институционального общения.
- 3 А. Л. Южанинова, известия Саратовского университета. Психолого-юридические критерии унижения чести и достоинства граждане социально-психологическая судебная экспертиза.

Мазмұны

Жаратылыстану ғылымдары Естественные науки

Секция 19 Биологияның өзекті мәселелері Актуальные проблемы биологии

Ананьева Е., Козий Д., Фаргиева К. М. Учебные стресс факторы студентов колледжа и методы борьбы с ними	3
Ивакина Ю. И., Фаргиева К. М. Сбор лекарственных растений с. Павлодарское и их применение в домашней аптечке	9
Каленник А. Ю., Уалиева Р. М. Мониторинг резистентности бактерий к дезинфектантам терапевтического назначения	14
Манап Д. Қ., Калиева А. Б. Павлодар облысындағы ірі кара малдың эхинококкоз эпизоотологиясы	19
Мергенбек Ж. С., Калиева А. Б., Қабдолла М. О. Жануарлар дүниесі мен су биологиялық ресурстарын экономикалық бағалау	27
Муздафий Д., Аманова Г. К. Павлодар қалалық саябағының флорасы.....	31
Мустафина А. Е., Чичерова У. А., Гибадилова А. М., Жумабаева С. Е. Микробный пейзаж е. Coli в условиях университета.....	38
Нурланова М. С., Сманова Қ. С., Жумадина Ш. М. Студенттің салауатты өмір салтының негіздері	44
Пичугина В. В., Бирюкова А. А., Уалиева Р. М., Фитоэкспертиза семян льна масличного как фактор оптимизации технологии посева в условиях Павлодарской области	49
Татарская У., Ткачева А., Фаргиева К. М. Алоэ – эскулап XXI века	55
Шапиева А. С. , Калиева А. Б. Табиғатты қорғаудың заманауи мәселелері.....	59

**«XXIII СӘТБАЕВ ОҚУЛАРЫ» АТТЫ
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ
МАТЕРИАЛДАРЫ**

ТОМ 7

Техникалық редактор: А. Р. Омарова

Корректор: Д. А. Кожас

Компьютерде беттеген: А. К. Темиргалинова

Басуға 12.04.2023 ж.

Әріп түрі Times.

Пішім $29,7 \times 42 \frac{1}{4}$, Офсеттік қағаз.

Шартты баспа табағы 28,20. Таралымы 500 дана.

Тапсырыс № 4049

«Toraighyrov University» баспасы
«Торайғыров университеті» КЕ АҚ
140008, Павлодар қ., Ломов к., 64.